

The results of our clustering approach are the following: of the 26 countries, 10 were assigned to the first cluster and 16 to the second. First cluster includes Slovakia, Czech Republic, Estonia, Croatia, Hungary, Poland, Lithuania, Latvia, Romania and Bulgaria. The second cluster includes Luxembourg, Ireland, Denmark, Belgium, Sweden, France, Austria, Italy, Germany, United Kingdom, Spain, Greece, Cyprus, Slovenia and Portugal.

While the level of economic development appears to be the more important variable behind the formation of our clusters, we find that both the level of economic development and the consumption of bread and cereals exert a significant influence in the cluster formation. Furthermore, the centroids show a good cluster quality implying that the clusters are well separated by the continuous variables. The countries in cluster 1 have a high level of economic development and low consumption of bread and cereals, in contrast, the countries in cluster 2 have a low level of economic development and high consumption of bread and cereals. Hence, our analysis supports the hypothesis that countries with higher levels of economic development exhibit correspondingly lower expenditure consumption of bread and cereals.

References

1. Eurostat : Your key to European Statistics [Electronic resource]. – Available at : <http://ec.europa.eu/eurostat>
2. Schiopu, D., Applying TwoStep Cluster Analysis for Identifying Bank Customers' Profile, *Științe Economice*, Vol. LXII, No. 3, 2010

Гуменюк Олена

к.е.н., доцент

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль

ПРОЦЕДУРИ ЗДІЙСНЕННЯ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність фінансового аналізу для підприємства призвела до того, що в сучасній економічній літературі існують безліч методичних матеріалів, програмних продуктів, що описують різні методики фінансового аналізу. Так, окремі автори пропонують розділяти методику фінансового аналізу на два етапи: проведення експрес – аналізу за допомогою відбору невеликої кількості найбільш істотних показників і відстеження їх динаміки, а потім проведення поглибленого аналізу з оцінкою складу ресурсів, їх структури фінансових результатів діяльності й оцінку співвідношення власних і позикових коштів [1;

2; 3; 6]. Недоліком запропонованої методики є відсутність можливості фінансового прогнозу.

Більшість авторів характеризують фінансовий стан як стан і ефективність використання фінансових ресурсів підприємства на певну дату. Наприклад, Г.В. Савицька вважає, що фінансовий стан підприємства – це категорія, яка відображає стан капіталу в процесі його кругообігу і здатність суб'єкта господарювання до саморозвитку на фіксований момент часу [1, с.248-249].

Фінансовий стан – найважливіша характеристика діяльності підприємства, яка з розвитком ринкових відносин в суспільстві приймає все більш складну форму і сутність, що робить актуальним розгляд різних позицій трактування економічної категорії «фінансовий стан» і розробку єдиного методологічного підходу до визначення.

Для того, щоб більш повно висвітлити сутність фінансового стану підприємства, слід дати якомога повне уявлення про фінансовий стан.

Рівень фінансового стану визначається конкурентоспроможністю підприємства, його економічним потенціалом, діловою активністю, що виступає гарантом ефективної реалізації економічних інтересів всіх учасників фінансово-господарської діяльності та його аналітичне забезпечення.

Так, П.Р. Пуцентейло вважає, що аналітичне забезпечення – це система збору даних, що передбачає групування інформації в потрібному розрізі для потреб управління, складання бухгалтерської і аналітичної звітності [5, с.195].

Отже, фінансовий стан – це економічна категорія, що характеризує розміщення, власність і використання фінансових ресурсів, а також їх достатність в кожен момент часу. Тобто, це багатоаспектна економічна категорія, що агрегує в собі ключові характеристики ефективного функціонування і розвитку підприємства, які відображаються в системі фінансових показників.

Фінансовий стан характеризується певною сукупністю показників, відображених в балансі підприємства станом на певну дату (початок і кінець кварталу, півріччя, дев'яти місяців, року) як залишки по конкретних рахунках чи комплексу рахунків бухгалтерського обліку.

Для оцінки фінансового стану застосовують систему певних показників, які характеризують здатність підприємства самостійно фінансувати свою діяльність і своєчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями.

Всі використовувані методики базуються на аналізі даних офіційних документів бухгалтерської звітності та констатують результати діяльності підприємств, за якими управлінські рішення можуть прийматися з деякими запізненнями. Однак для інформаційно-аналітичного забезпечення процесів прийняття управлінських рішень протягом усього звітного періоду керівнику необхідна своєчасна інтерпретація взаємопов'язаних фінансових показників.

Аналітичні процедури, що проводяться в аспекті ефективного прийняття управлінських рішень доцільно поділяти на такі: – моніторингові, призначені

для тривалого аналітичного спостереження за розвитком ситуації з метою забезпечення можливості прийняття управлінських рішень, що носять упереджувальний характер; – ініційовані, проведені аналітичними службами для уточнення виявлених при проведенні моніторингових досліджень проблемних ситуацій; – кумулятивні, котрі характеризуються високими вимогами до оперативності їх проведення, застосуванням окремих методів обробки інформації [6, с. 230]. Окрім того доцільно виділити три основні моменти організації економічного аналізу: організація аналітичного процесу – визначення складу і послідовності виконання аналітичної роботи та її регламентація на підприємстві; організація праці фахівців, що виконують аналітичну роботу – система заходів, які забезпечують раціональне використання управлінського персоналу, котрий виконує аналітичні функції; організація управління аналітичною роботою – комплекс заходів, спрямованих на створення, впровадження та удосконалення системи управління аналітичної роботи на підприємстві [7, с.171].

Аналітичне забезпечення використовує комплексні методики аналізу та оцінки сталого розвитку підприємства, що характеризують стан його функціонування, які деталізують результати управління виробничими процесами, що дають змогу переорієнтувати його ресурси для досягнення високих показників сталого розвитку та розробити оптимальну стратегію розвитку підприємства з урахуванням можливих тенденцій.

Таким чином, аналіз фінансового стану підприємства – це узагальнююча оцінка, проведена з метою вивчення всіх основних аспектів фінансової діяльності підприємства, що проводиться на основі балансу підприємства, звітів про фінансові результати та інших звітних документів. Методи фінансового аналізу, а також використовувані фінансові показники дають змогу керівникам провести глибокий аналіз результатів діяльності підприємства лише за звітними даними. Саме тому кожен керівник повинен не тільки знати технологію проведення фінансового аналізу підприємства, але вміти робити на його основі необхідні висновки, розробляти і пропонувати підприємству заходи щодо поліпшення його фінансового стану.

Список використаних джерел

1. Савицька, Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посіб. – 3-тє вид., випр. і доп. [Текст] / Г.В. Савицька – К. : Знання, 2007. – 668 с.
2. Тютюкіна, Е.Б. Финансы организаций (предприятий): учебник [Текст] / Е.Б. Тютюкіна. – М. : Издательско-торговая корпорация «Дашков и К°», 2014. – 544 с.
3. Обліково-аналітичне і організаційно-правове забезпечення діяльності аграрних підприємств [Текст] : монографія / Р.Ф. Бруханський, М.К. Пархомець, П.Р. Пуцентейло [та ін.]. – Тернопіль : Крок, 2015. – 300 с.

4. Бруханський, Р.Ф. Облік і аналіз у системі стратегічного менеджменту аграрного підприємництва [Текст] : монографія / Р.Ф. Бруханський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 384 с.

5. Пуцентейло, П.Р. Особливості функціонування аналітичного забезпечення підприємств / П.Р. Пуцентейло [Електронний ресурс] // Інноваційна економіка. – 2015. – № 1. – С. 194-198. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2015_1_37.

6. Пуцентейло, П.Р. Обліково-аналітичне забезпечення діяльності підприємства. / П.Р. Пуцентейло [Електронний ресурс] // Інноваційна економіка. – 2015. – № 3 (58). – С. 228–233. – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/3461>

7. Пуцентейло, П.Р. Аналітичне забезпечення діяльності підприємства [Електронний ресурс] / П.Р. Пуцентейло // Сталій розвиток економіки. – 2015. – № 1. – С. 168-174. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre_2015_1_27.

Давидюк Олена
студентка

Науковий керівник: к.е.н., доцент Дідоренко Т.В.
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СОЇ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Нинішній стан кон'юнктури ринку сільськогосподарської продукції потребує нових більш поглиблених досліджень показників ефективності. Саме оптимальна структура економіки сільськогосподарських підприємств зумовлює ефективність його функціонування.

Сільське господарство належить до найдавніших видів господарської діяльності людини. На території України на рубежі V і IV століть до н. е. розвилось осіле землеробство (трипільська культура). З давніх часів Україна відома своєю сільськогосподарською продукцією серед інших народів і країн. І зараз сільське господарство належить до важливих галузей міжнародної спеціалізації.

Найбільш цікавими для інвесторів в останні роки були три сектори: фармацевтика, сільське господарство (рослинництво та зерноторгівля) та телекомунікації, зокрема ринок широкосмугових фіксованих швидкісних мереж та мобільний Інтернет. Тобто сільське господарство є важливим структуроутворюючим елементом зростання економіки країни. Моделювання найбільш прийнятної структури економіки, зокрема по Полтавському регіону,